

ZAVEZNIKI POSVARILI KITAJSKO

V svojem odgovoru na sporočilo iz Pekinga pravi, da so domačini krivi izgrede v Šanghaju. Pogon na "gnezda" boljševiške propagande. — Sovjetski poslanik, ki je odločno zanikal zaroto, je pozval Združene države naj se umaknejo.

PEKING, Kitajska, 5. junija. — Odgovor velešil na poslanico Kitajske, v kateri protestira, da je inozemska policija ustrelila več domačih izgreznikov v Šanghaju, obžaluje sicer te dogodke, vendar pa izjavlja, da je treba pripisovati odgovornost kitajskim demonstrantom, ne pa oblastim inozemskih koncesij v Šanghaju.

Poslanica diplomatskega zbora, ki je bila poslana kitajskemu zunanjemu uradu, dostavlja: —

— Dočim pričakujemo nadaljnih informacij, upamo, da bo kitajska vlada sprejela dogodek v istem spravljivem duhu, ki navdaja inozemske diplomatske zastopnike, da bosta mir in red zopet uveljavljena v Šanghaju z najmanjšim možnim zavlačevanjem.

Šest kitajskih dijakov je bilo ubitih in šestnajst poškodovanih, soglasno z diplomatsko poslanico. Kitajski zunanji urad izjavlja, da so bili ubiti ljudje iz dobrih družin in da so jih navdajali domoljubni motivi. Vsled tega bi ne smele inozemske avtoritete postopati z njimi kot z navadnimi zločinci.

ŠANGHAI, Kitajska, 5. junija. — Stavka v japonskih predilnicah, ki je bila vzrok vseh tukajšnjih izgrede, se širi. Število stavkarjev cenijo sedaj na 100,000.

Ameriški jazz-godci v Astor hotelu, ki je najbolj prizadet vsled stavke domačih delavcev, so vrgli proč svoje inštrumente ter zavzeli mesta stavkajočih kitajskih natakarkarjev.

Policija je vpriporila danes več pogonov na takozvana boljševiška "gnezda" ter zaplenila velike množine literature. Ruski sovjetski generalni konzul Osarnin je odločno zanikal, da je boljševiška propaganda odgovorna za sedanji položaj v Šanghaju. Osarnin je zanikal, da se je vršil v njegovem konzulatu sestanek, na katerem so bile sprejete resolucije, ki so podpirale vstajo.

Ta odgovor je sledil trditvam, da dobavljajo radikalci v Pekingu potom kitajskih in moskovskih agentov potreben denar.

PEKING, Kitajska, 5. junija. — M. Karakan, ruski sovjetski poslanik na Kitajskem, je danes zanikal, da je njegova dežela v kateremkoli oziru odgovorna za sovražnosti kitajskih dijakov. Poslanik je rekel, da bi po njegovem mnenju Amerika dobro storila, če bi se poslužila te prilike ter pokazala svoje takozvano prijateljstvo do Kitajske s tem, da reče ostalim impliciranim silam: —

— To je vaš posel, ne naš.
— Zakaj naj bi Amerika prevzela kako odgovornost za izgrede v Šanghaju?

Vsak mogoči napor bo vprizorjen, da se naprti Ameriki del krivde, — je rekel poslanik.

TOKIO, Japonska, 5. junija. — Japonska vlada je poslala včeraj v Šanghaj malo križarko Tatusa, ki ima na krovu dvesto mornariških vojakov.

MANILA, Filipini, 5. junija. — Ameriška ladja Jason, ki ima na krovu tristo mornariških vojakov ter je namenjena v Šanghaj, je odplula včeraj iz mornariške postojanke Cavite. Kanonski čoln Sacramento, ki je sedaj v Hongkongu, je tudi dobil povelje, naj odpluje v Šanghaj.

LONDON, Anglija, 5. junija. — Tukaj zro z velikim vznemirjenjem na razvoje v Šanghaju in splošno na Kitajskem, ker je mogoče, da se bo stvar razvila tako, da bo postal položaj sličen onemu ob času vstaje bokserjev.

V Lizboni so zaštrajkali stavci.

LIZBONA, Portugalsko, 5. jun. Ker vlada še vedno deportira takozvane nezaželjene osebe, je bil proglašen včeraj generalni štrajk. Pozivu na štrajk so se prvi odzvali stavci, zaposleni pri večernih listih.

Predsednik je močno zastražen.

WASHINGTON, D. C., 5. jun. Predsednik Coolidge je v svojem poletnem bivališču v Swampscott močno zastražen. Straži ga cela zlotnija mornariških vojakov.

Zagonetna usoda polarne ekspedicije

Domneva se, da se nahaja Amundsen na poti proti Grenlandiji. Njegov ladje pa bodo pričele kljub temu križariti ob robu masivnega leda. — Amundsenov cilj je rt Columbia.

KINGS BAY, Špijbergi, 5. junija. — Včeraj popoldne je poteklo štirinajstih dni, določenih od Amundsen kot skrajni čas za njegov povratek po zračni poti. Obe ladji, ki sta privedli ekspedicijsko semkaj, ležita zasidrani v mirnem vodovju Danes Gut. Povelja, ki jih je pustil Amundsen, se glase, da morata pričeti sedaj obe ladji, "Form" in "Hobby", križariti ob južnem robu masivnega ledu, zapadno in istočno. Vreme je še vedno jasno.

Vsi člani tukajšnje postojanke so sedaj prepričani, da so Amundsen in njegovi tovariši že davno odpotovali peš od tam, kjer so pristali, proti rtu Columbia. Vsled tega pričakujejo, da bodo prvičkrat čuli o Amundsenu po preteku enega meseca ali dveh in sicer iz Grenlandije.

Amundsen je sklenil oditi proti rtu Columbia na skrajnem severnem koncu ameriškega kontinenta, če bi bil prisiljen pustiti na Severnem tečaju svoja dva aeroplana. Pot do rta Columbia znaša približno 475 milj ali 275 milj manj kot do Špijbergov in razven tega je led na tej poti dosti varnejši in trdnjši za pešhojo kot pa v južno smer, proti Špijbergom.

Čprav nimajo na postojanki nobenih podrobnejših podatkov glede ledu na skrajnem severu, je vendar znano, da je prehod preko plavajočega ledu sovorno od Špijbergov nemogoč. Letalci so morali opaziti te razmere, ko so leteli proti severu ter bi se gotovo ne hoteli vrniti po taki poti, razven če bi bila oba aeroplana uničena že spotoma, na poletu tja ali na povratku.

Splošno se domneva, da sta bila oba aeroplana poškodovana, ko sta pristala. Tudi če bi bila le malo poškodovana, bi Amundsen odredil takoj odhod proti rtu Columbia.

Amundsen je star in izkušen raziskovalec savernih pokrajin in že na postojanki v Kings Bay je pokazal, da ima polno zaupanje v pešhojo, da pa dvomi nekoliko glede uspešnosti aeroplanov. Priprave za povratek po ledu so bile vsled tega v vsakem oziru popolne.

Strašna družinska tragedija.

HAMILTON, O., 4. junija. — Kot poroča policija, je danes zjutraj neki Floyd Russel v nenadnem izbruhu blaznosti ustrelil osem članov svoje družine. Aretirali so ga potem ko je obstrlel samega sebe ter se lahko ranil. Zrte njegovega blaznega dejanja so: njegova mati, brat, svačinja in pet njegovih otrok.

Mrtvi so: Mrs. Roza Russel, stara šestdeset let, mati; John Lowell Russel, brat; Emma Russel, svakinja; Julija, 12; Robert, 8; George, 8; Paul 3 in Richard, štiri mesece. Deset let stara Dorothy se je rešila s tem, da se je skрила pod posteljo, ko je čula strela. Nato se je morjice sam obstrlel. Po streljanju je prelučujal trupla otrok z več strelji.

HINDENBURG IN NEMŠKI KABINET

Hindenburg je razpravljal s svojim kabinetom glede povelja zaveznikov, tikajočega se razoroženja. — Stališče predsednika bo odločilno za kabinet. — Nemčija bo zanikala obstoj generalnega štaba. — Protestirala bo proti zavlačevanju izpraznenja Kolina.

Poroča Samuel Spewack.

BERLIN, Nemčija, 5. junija. — Predsednik Hindenburg bo predsedoval kabinetnemu sestanku, ki se bo pečal z medzavezniško vojaško poslanico.

Poslanica je bila izročena včeraj, a njena vsebina bo objavljena šele danes zvečer, čeprav je znano, kaj vsebuje.

Nemški predsednik prisostvuje le redkokedaj kabinetnim sestankom. Le nujnost problema in posebno zanimanje Hindenburga za armado sta napotila kancelarja Luthra, da je naprosil predsednika, naj vodi tozadevne razprave. Mož, ki je načeloval armadi na višku njenih triumfov in ki jo je privedel domov poraženo, se mora sedaj ukloniti nadaljnim diktatom sovražnikov.

Niti Hindenburg, niti kabinetni ministri niso posebno željni formulirati takoj odgovor. Lahko pa navedemo v splošnem smer nemške reakcije. Konečna reakcija bo postala znana šele po kabinetnih sestankih in po posvetovanjih Hindenburga in kancelarja Luthra z ministrskimi predsedniki različnih držav.

Zavezniška poslanica, ki našteva številne manjše kršitve, zahteva:

- Razpust nemškega generalnega štaba.
- Uničenje municijskih tvornic.
- Reorganizacijo policije na civilno mesto na vojaški podlagi.
- Odpravljenj tajnih priveskov Reichswehrja.

Nadalje zahtevajo zavezniki pravico nadaljne vojaške inšpekcije, da vidijo, če se je ugodilo njih zahtevam.

Nemški odgovor bo odločno izjavljal, da nima vprašanje izpraznenja kolinskega ozemlja nobenega opravka z vprašanjem razoroženja. Nemška vlada bo zanikala obstoj generalnega štaba ter tajnih priveskov k Reichswehrju. Povdarjala bo težkoče vzdrževanja reda, razven če ostane policija nastanjena v vojašnicah mesto v posameznih domovih, kot zahtevajo zavezniki.

Nadalje bo Nemčija ugovarjala glede dogovora z zavezniki, da naj bi bila inšpekcija, ki je dovedla do poročila, konečna. Inšpekcijo se je izvedlo z veliko težkočo in nacionalistične častnike se je potlačilo z ugotovitvijo, da ne bodo izpostavljeni nadaljni kontroli. Nemčija bo objavila, da bi bilo težko zajamčiti miroljubno ponovitev inšpekcije.

Znano je, da je general van Seeck strogo nasprotoval zadnji zavezniški reviziji in ta molčeč mož bo nasprotoval vsakemu dogovoru, ki bo dovoljeval nadaljni obisk zavezniške kontrolne komisije.

Vladni krogi se pritožujejo, da je Nemčija upala, da se bo skupno razpravljalo o varnostnem dogovoru in razoroženju. Povdarja se, da bi bila pogajanja za omejitev oboroževanja dosti lažja, če bi bil sklenjen varnostni dogovor.

Važen faktor v pogajanjih bo zahteva Nemčije, da se ji nudi odškodnina iz Dawesovega načrta v slučaju, da bi bilo treba uničiti municijske tvornice. Zavezniki bodo seveda pričakovali, da bo nemška država trpela to škodo.

Predsednik Coolidge se zavzema za novo konferenco.

ŽENEVA, Švica, 5. junija. — Poslanec Burton, ki načeljuje ameriški delegaciji, je izjavil, da namerava predsednik Coolidge sklicati v Ameriki posebno konferenco, koje namen bo odpraviti bojevanje s stрупenimi plini. Na to konferenco bodo pozvali zastopniki vseh držav.

Mussolini je proti zvezi med Nemčijo in Avstrijo.

RIM, Italija, 5. junija. — Včeraj je povedal v poslanski zbornici min. predsednik Mussolini, da se ne smejo vršiti med Avstrijo in Nemčijo nikaka pogajanja, ne da bi obe državi prej vprašali Italijo za dovoljenje. Italija bo odločno proti zvezi med Avstrijo in Nemčijo, če bi ta zveza le količkaj ogrožala laške interese.

Pohabljenka je osumljena umora.

Štiri in sedemdesetletna starka prijeta kot morilka. — V nekem stanovanju so našli okrvavljeno berglje, palico in očala. — Tla so bila ravnokar očiščena.

Mrs. Nora Prendergast, stara štirinasedemdeset let, koje nogi sta ohromeli vsled revmatizma, je včeraj zvečer privrkat zapustila svoje stanovanje v pritličju hiše na zapadni 66. cesti v New Yorku. Priznali so jo na policijski postaji na zapadni 68. cesti pod obdolžbo uboja, v zvezi s smrtjo neke njene prijateljice.

Mrtva ženska je bila Mrs. Frank McGreen, stara trideset let, z zapadne 63. ceste. Njeno truplo, obtočeno po glavi in doljnem dešču života, so našli včeraj popoldne v stanovanju starke.

Dominek Saranto, ki prodaja premog in led na drugi strani ceste, je prihitel na policijsko postajo par minut pred tretjo uro ter obvestil dva detektiva, da je Mrs. McGreen ali bolna ali da je omedlela.

Oba detektiva sta našla truplo na tleh obednice. V bližini so bile posode z umazano vodo in čunje. Del tal je bil sveže pomit. V drugi sobi je sedela Mrs. Prendergast mirno v naslonjači ter imela poleg sebe berglje in palico.

Mrs. Prendergast je nato povedala obema detektivoma, da je napravila Mrs. McGreen zanj "stew" in da je "morala dobiti" poškodbe pri tem, ko je padla z zofe.

Detektiva sta izjavila, da sta nato našla, da so bile berglje in palica Mrs. Prendergast okrvavljene in da sta bili leči starinskih očal oskropljeni s krvjo. Nato sta sklenila odvesti jo na postajo.

Opirajoč se na palico in berglje je odšla starka z detektivoma ter neprestano mrmrala:

— Moj Bog, ne morem razumeti. Kako? Bila je moja prijateljica.

Zaslišavali so jo več kot eno uro, a starka je odločno zatrdjevala, da ne ve ničesar o smrti Mrs. McGreen. V velikih skrbih pa je bila za svoji dve mački.

Mrs. Prendergast je preje prodajala candy na vogalu devete Ave. in 59. ceste, a je morala ostati pred dvemi leti doma radi revmatizma.

Bombni atentat na kralja Alfonza.

Španski kralj Alfonz je le težko ušel eksploziji Velik peklenški stroj je bil pripravljen. V Barceloni je bilo aretiranih 14 ljudi. — Potovanje kralja preloženo.

PERPIGNAN, Francija, 5. jun. Potniki, ki so dospeli semkaj iz Španske in ki trdijo, da so španski listi zamočali tozadevna poročila, izjavljajo, da je bilo v Barceloni aretiranih štirinajst oseb v zvezi z bombno zaroto, naperjeno proti španskemu kralju.

Isto potniki izjavljajo, da je naša policija natančno načrt, v katerem se navaja položaj položenih bomb v različnih tunelih železnice, ki vodi v Madrid. Pred več dnevi je neka bomba močno poškodovala palačo markija de Castell pri Barceloni. To se je zgodilo dan potem, ko se je vršil tam ples, prirejen na čast kralju.

Potniki pravijo, da so aretirani mladi dijaki in uradniki, člani skrajne katalonske skupine, ki se skriva pod plaščem literarne in potovalne družbe. Aretirani so odločno zanikali vsak stik z bombnimi atentati.

Bomba, ki je bila določena, da požene v zrak železniški vlak s kraljem vred in sicer na progi med Barcelono in Madridom, je bila baje izvanredno velika ter je tehtala 175 funtov. Našli so jo na železniških tračnicah izven mesta.

BARCELONA, Španija, 5. jun. Tukaj so razkrili celo serijo bombnih zarot, kojih namen je usmrtiti kralja. Odpotovanje monarha v Madrid je bilo vsled tega preloženo.

Na tračnicah, po katerih bi se moral peljati kralj, so našli bombe. Nadaljna razkrita zarota je imela namen umoriti kralja na povratnem potovanju v Madrid.

LONDON, Anglija, 5. junija. — V poročilu, ki je bilo poslano z neke točke na špansko-francoski meji, se glasi, da so našli v barcelonski katedrali bombo in sicer malo pred časom, ko bi moral kralj tam prisostvovati maši. V poročilu se glasi nadalje, da so bili aretirani štirje duhovniki.

POZOR ČLANI SLOV. DEL. POD. DRUŠT. V NEW YORKU!

Seje, ki se vrši dne 10. junija na 101. Ave. A., se morajo udeležiti vsi člani. Pri tej priliki bodo razdeljena nova pravila. — Torej ne pozabite! — Odbor.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naale cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.80 2000 Din. — \$35.40 5000 Din. — \$88.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 100 din. plačajo razne posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naposlila na zadnje pošte in izplačajo "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir razne posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naposlila na zadnje pošte in izplačajo Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za polnjenje, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujejo po močnostni le poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega razmenja po ceni tistega dne, ko nam pride poslani čenar v roka.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.00

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4997.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za nizozemstva za celo leto	\$7.00
Za četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujajo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

V ZNAMENJU ZLATEGA TELETA

Zvezna trgovinska komisija, ki se je na ta način odzvala neki prošnji kongresa, je predložila poročilo, iz katerega je razvidno, da so napravile jeklarne kompanije v tej deželi več kot osemdeset odstotkov na svoja investiranja ali vložen kapital, tekem štirih let, od 1915—1919.

Nad vse patriotični sodnik Gary, se je prerinil skozi z več kot polovico skupnega dobička in Mr. Schwab, deviško čisti "dollar a year man", ki prične pretakati solze, kadarkoli kaže kdo nagajanje, da posveti nekaj pozornosti njegovemu rekordu, je stal na drugem mestu s svojo Bethlehem Steel Company.

Profitoriji so izvršili svoje najboljšje — ali svoje najslabše — delo leta 1917, ko so stali zavezniki s svojimi hrbiti ob zidu in ko je šla naša dežela do skrajnih meja, da jih reši ter potegne iz blata.

Tekom tega leta so napravili gospodje Gary, Schwab in njih to variši skoro 29 odstotkov čistega dobička.

To so bili zlati časi, ko je računal Schwab vladi po dva dolarja in šest centov vsaki pot, kadar je plačal svojim delavcem po en dolar, na temelju bonus dogovora.

Res je, da je odvzela vlada jeklarskim profitorjem del njih dobičkov potom davka, uveljavljenega na prevleke dobičke, a ta davček je predstavljal le skrajno majhen del dobičkov. Vojni profitorji so seveda trpko nasprotovali sprejemu te postavbe ter izposlovali njen prekle ob času, ko je strice Sam še vedno plačeval svoje račune.

Ti vojni profitorji so bili tudi soglasni v svoji opoziciji proti vojaškemu bonusu. Redki so, da je "nepatriotično", če zahteva dečko, ki je nosil svojo kožo na prodaj za \$30 na mesec, par nadaljnjih dolarjev, a patriotično in popolnoma prav je bilo, da je groznica jeklarski magnat, sedeč na gorkem na tej strani oceana, po 80 odstotkov dobičkov tekem štirih let.

Jeklarska industrija, ki je v vojnem času delala tako ogromne dobičke iz človeške krvi in vojne za "demokracijo", je seveda le en del sedaj uveljavljenega industrijskega sistema ter boleha vsled tega na vseh nedostatkah, ki tarejo industrijsko življenje. Ena teh kroničnih bolezni je nezaposlenost.

Za nezaposlenost v industriji obstaja le eno, — izključno le eno zdravilo.

To zdravilo pa se tiče v enaki meri vseh industrij.

Zdravilo, ki ga imamo v mislih, je produkcija za uporabo, mesto za privatni dobiček. Če lahko prenosarska industrija zadosti potreban delež s polovico številcev, ki obratujejo sedaj, zaprite drugo polovico ter pustite, da bodo možje, ki kopljejo premog, v polni meri uživali dobiček svojega dela. Storite isto v vseh drugih industrijah in problem nezaposlenosti bo rešen.

Če bo ta proces oropal polovico delavcev naroda njih dela, skrite šteto ur na polovico in dovolite, da bo vsak telesno sposoben mož in ženska pomagala pri procesu proizvodnje bogastva.

To pa bi seveda ne nudilo ničesar brezkoristnim par trotom, ki ne ganejo sedaj niti z mazineem, a dobivajo velike svote iz svojih dole in v tej ali oni korporaciji. Zakaj pa naj bi družba jemala vpoštev te zajedave in trote? Zakaj naj bi se ne vodilo vseh industrij izključno le na korist delavcev samih, ne le delavcev v tej ali oni industriji, temveč delavcev v splošnem, telesnih in duševnih? Zakaj se sili one, ki opravljajo resnično koristna dela, da se pehajo in stokajo v revščini? Napočil je čas, ko morajo pričeti delavci praktično zreti na industrije ter združiti svoje sile v namenu, da po stanje doleži dobičkov svojega lastnega dela.

To pa bi seveda ne soglašalo z računmi kapitalistov, kar je razvidno iz stališča, ki ga je zavzel ameriški kapitalistični razred na pram vprašanju priznanja ali nepriznanja Rusije.

To vprašanje je toliko napredovalo, da ne gre več za to, ali naj se Rusijo prizna, temveč za to, kdaj naj se jo prizna. Med nasprotniki priznanja Rusije je več moških in žensk, na kojih stališče so uplivalo prismođarije komunistov v naši lastni deželi. Miliijone ruskega naroda pa ni mogoče delati odgovornih za dejanja par zavadenh bedakov v Združenih državah. Notranja vlada Rusije je stvar ruskega naroda samega. Diktatorstvo ne bo večno trajalo in zadrževanje priznanja sovjetske vlade je napaka.

Razne vesti.

Medved utopil cigana.

Razburljiv prizor se je v mimolih dneih odigral v Moskvi. Petnajstleten cigan je vodil na verigi ukróčenega medveda; da bi imel proste roke, si je ovil verigo okrog pasu. Ko sta šla okoli ribnika, se medved nenadoma zasukal in po kopeli in je skočil v vodo. Preplaval je ribnik in prišel na drugi breg, toda njegov mladi vodnik, ki je bil z verigo nanj privezan, je bil mrtev. Prizor so gledali mimoidoči, a nihče se ni upal rešiti dečka, ki je bil v tako nevarni položaji.

Sedaj so ga vendarle zašili...

Ljubljansko časopisje poroča:

Pred par dnevi je bil v Ljubljani prijet bivši Amerikanec, ki je takoj po prevratu igral veliko vlogo. Mož je nekje z Dolenskega, kjer ima posestvo. V Ameriki je bil celo vojno in si je znal pridobiti tamkajšnje državljanstvo ter lepo imetje. Izvrševal je vse mogoče poklice in vedno sijajno uspeval s svojim naravnim talentom. Ča je šlo njegovo blagostanje včasih na račun bližnjega, si tega seveda ni jemal bogu kakko k sreči. Njegova podjetnost mu tudi ob prevratu in po sklenjenem miru ni dala mira. Znal se je povsod uveljaviti in naenkrat je prispel v staro domovino kot spremljevalec darov, ki so jih zbrali naši Amerikanci za svoje v bledi živčevje rojake. Njegovo ime se je takrat veliko čitalo v listih. Veseli Amerikance je prišel nato živeti v Ljubljani veselo življenje kot imetnik šopov dolarjev. Metal je denar okrog sebe s polno roko, se vozil po Hrvaškem in ljubil ženske križem in križem. Manjkalo mu seveda tudi ni prijateljev nekaterih prav dvomljive vrednosti. Seznanil se je z različnimi kriminalnimi tipi ženskami in moškimi, ki sede po večini že v zaporih in kojih slike stoji v kriminalni razvidnici. Ko mu je bilo primanjlovi denarja, je otvoril v Kolodvorski ulici potniško agencijo in posredoval med ameriškim in janskimi rojaki in njihovimi domačini. Tu se je zopet sijajno zaslužilo na kožo drugih. Policija je imela že takrat posla z njim.

Potem je prenehal s tem poslom. Zena, ki je bila zapuščena doma na posestvu, ga je prosila naj postane vendarle že pameten, jekala je, toda ni nič pomagalo, začel se je baviti z raznimi drugimi nečednimi posli. Odpiral je enkrat tako trgovino, da jo je lahko za čas zopet zaprl, in pričel z drugo. Pred nekaj časa je prišel v Ljubljano neki drugi Amerikanec, njegov poznanec od tam in našel tukaj zapeljivega dekleta. Odsel je zopet nazaj, poslal dekletu dolarje, da pride za njim, medtem časom pa jo je pridobil na svojo stran naš mož in pričela sta živeti za zaljubljenec denar v skupnem gospodinjstvu. Ko je zmanjkalo tudi tega denarja, je čutil ogenj za petami. Policija je medtem izvedela da razne njegove stare pustolovščine in znamenja, da je mož še nevarnejši, kot se je mislilo dotlej. Zvedelo se je, da je bil mož iniciator raznih vlovov, ki so se izvršili lansko leto v raznih lokalih v mestu. Prišli so ga iska-

ti in izvedeli, da sedi mož v zaporu v Novem mestu, radi nekkih deliktov, ki jih je napravil v odtotnem okolišu. V zaporu se je podjetni pustolovec seznanil z nekimi roparjem, ki je nedavno oskrbil nekoga trgovca za veliko svoto. Dotičnik je pred sodiščem zanikal vsako krivdo, zaupal pa se je sorodni duši — tovarišu v zaporu. Povedal mu je, kje ima skrit denar. Naš pustolovec je o zadevi lepo molčal, ko pa se mu je posrečilo priti zopet na bogsigavni kakšen način na prostu, pa je stopil na roparjev dom. Tam je spretno glumil kriminalnega uradnika, šel v podstrežje in pomahil v žep šope bankovecev, v skupni svoti 77.000 Din. ter jo odkuril bogat v Ljubljano. Tu se je pričelo pordnevo veselo življenje, orgije pijanosti in greha, sreča pa ga je nemadoma zapustila in bil je aretiran. Po slušaju je prišla na dan medtem njegova nova pustolovščina in mož je skočil v "brž" sedaj radi težjega greha. Zagovarjal se bo seveda pred porotnim sodiščem. Takrat se bo njegovo ime čitalo v vsaj naši javnosti, strmela pa bo tudi naša Amerikanka.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Nova odkritja v Postojnski jami.

11. maja so odkrili v Postojnski jami po daljšem raziskovanju novo jamo odkraj nepoznanega jezera. Predsednik Touringa Barteli, janski ravnatelj And. Perko in janski asistent Malusa so preplavali globoko jezero in več se nepoznani sifonov ter prišli v nove votline z bleščočimi, prozornimi kristali nepopisne krasote. Odkrita jama, imenovana "kristalna", je nov biser Postojnske jame. Po težavnem raziskovanju, trajajočem 11 ur, so se približali neustrašni spelotolci za 1 km podzemskemu toku reke Pivke.

"Giornale del Friuli",

ki izhaja v Vidnu, je zadnje čase skrajno impertinenten proti Slovenem. Česar razni sovražniki našega rodu ne morejo spraviti v tržaške in goriške liste, odlagajo v videmskem listu in tam se čita, da je slovensko ljudstvo irreditistično, da sovraži Italijane in državo in da torej v slovenske občine spadajo sami komisarji in nikakor ne domačini za župane. V Vidnu je prefektura in sedanjí prefekt hoče, da bi bile občinske uprave zopet v domačih rokah. Zato se pa baš v videmskem listu nesramno napada in obrekuje slovensko ljudstvo. Mislimo pa, da to obrekovanje ne bo nič zaleglo, ker je očitno, da pišejo one prestašne samo ljudje, katerim komisarjati polnijo žepa.

Delitev skupnih zemljišč.

Zarokomisarja za ugotavljanje in likvidacijo skupnih zemljišč je imenovan dr. Milost, ki je v razgovoru z zastopnikom "Edinosti" rekel, da je vprašanje delitve in preureditve zelo mnogostransko, najprej pridejo v poštev prošnje, že vložene pri oblastih, in pridejo pri ureditvi gotovo do svojih deležev vsi prizadeti. Na okrožnico, ki jo je odposlal na županstva, niso dospelí še odgovori.

Vsled nalivov porušena cesta.

Med krajema Kamno in Smast se je vsled nalivov porušila cesta v dolžini 200 metrov. Odtotno prebivalstvo je po tem slušaju hudo prizadeto in potrebna je takojšnja vspostavitve ceste za promet na levem bregu Soče. Poslane dr. Wilfan je v tej zadevi interveniral pri civilnem geniju. Izseljeniški tečaj pri Sv. Luciji. Se je zaključil pred kratkim. Vdeleževalo se ga je 17 gojencev. Predavanj je bilo štirinajst. Tikala so se tesarske stroke. Predaval je inž. Colarig iz Trsta, po italijansko seveda. Z uspehom je bil zadovoljen odposlanec iz Rima, ki je povedal, da se bodo bližnji časi ponavljali in raztegnili na ministrstvo in ministrstvo.

Peter Zgaga

Pod naslovom "Sedaj so ga vendarle zašili..." čitate v današnji številki jako zanimivo poročilo.

Ime dotičnika sicer ni omenjeno, vendar ga prav dobro poznajo rojaki po New Yorku, Brooklynu, Hobokenu in tudi neka rojalkinja v Forest City ga dobro pozna.

Včeraj sem v odstavku o vročini omenil naslednje:

Kaj bi dal, če bi bilo mogoče tako skomandirati, da bi legel človek v mrzlo studenčnico in bi mu tekla voda pri ustih noter in iz palea desne noge ven?

Ker kaže danes toplomer zopet par stopinj viš kot jih je kazal včeraj, mi menda ne bo nihče zameril, ako včerajšnje poročilo popravim, da se bo glasilo:

Kaj bi dal, če bi bilo mogoče tako komandirati, da bi legel človek pod sol osemprocentnega mrzlega piva in bi mu teklo pivo pri ustih noter ter bi ne imel na palen desne noge nobene odprtine.

V ameriškem časopisju se včasih čita tudi kako jako zanimivo stvar.

Prečitajte natančno sledeče poročilo in presodite:

V Norfolk, Va., so aretirali zamorko Julijo Rose, ker je kuhala in prodajala žgano pijačo.

Due 1. junije se je vršila protinji porotna obramba. Ko sta državni pravnik in zagovornik povedala, kar se jima je zdelo vredno, je poslal sodnik porotnike v posvetovalnico.

Porotniki so vstali ter se odpravili. Pri tem je pa nekaj zaropotalo. H klopi, kjer so sedeli možje porotniki, je skočil suhaški agent S. C. Burgess ter pobral s stal steklenico, v kateri je bilo pol pinta žganja.

Steklenica je padla nekemu porotniku iz žepa.

Sodnik Groner je skušal dognati, kateri porotnik je bil tako nesrečen, toda njegova prizadevanja so ostala brezuspešna.

Porota se je doigo časa posvetovala.

Šele proti večeru so se porotniki vrnili ter izjavili, da je zamorka kriva kršenja prohibicijske postavbe.

Kot je bilo že dostikrat poročano, se bo vršila v neki južni državi zanimiva obravnava proti profesorju, ki je, neoziranj se na postavbe, predaval svojim učencem o razvojni teoriji.

Morda je razvojna teorija pravilna, morda ni — nihče ne ve.

Toda če čita človek Kovertovo Edinost, pride nehotе do zaključka, da je razvoj jako malo napredoval.

Jutri se bo poročil moj prijatelj Jože. Ne tisti Jože, ki oznanja s svojim belim lajčcem pomlad, pač pa Jože, ki je zadnje dni v tiskarni nekam čudno tih in zamišljen. Iz sreča mu želim obilo sreče. Ko bo medene tedne živel v Kanadi, naj ga izpije par kozarec na moje zdravje in naj priinese malo poskušnje seboj.

Te dni je izšel zakladniški departament obširno poročilo o tolaarskih bankoveih.

Pritožuje se, da dolarski bankovci vsled slabega materialja, iz katerega so napravljeni, ne trajajo dolgo.

To tudi jaz že dolgo časa opažam, in menda tudi ti, dragi rojak!

Nekatere stvari so lahke, nekatere so pa sploh nemogoče.

Med nemogoče spadajo Kovertova prizadevanja, da bi si pridobil tisoč novih naročnikov.

Znani Tomič iz Brooklyna ima smolo.

Naenkrat se je bil spomnil, da se mu krivica godi. Šel je iskati pravice k sodniku Christianu v Ridgewood, pa so ga porotniki vrgli iz dvorane.

Novice iz Slovenije.

Umrli v Ljubljani.

Martin Gradišnik, rudar, 31 let; Ivan Cvajnar, delavec isin, 22 mesecev; Margareta Morawek, žena umirovljenega majorja, 33 let; Jernej Veršnik, kočar, 31 let; Fran Stele, pregledovalec želez. voz v pok., hiralec, 6 let; Tatjana Narobe, rejenka, 5 mesecev.

Smrtna kosa.

V Črnomlju je umrla zavedna Antonija Jerman.

V Sovodnjem pri Škofji Loki je preminul v 46. letu starosti daleč naokrog znani trgovec in gostilničar in posestnik, Valentin Frelj.

V Dolu je umrl po dolgi bolezni Vinko Sentjare, rudarski paznik v pokoju.

Dr. Ivan Žolger umrl.

V soboto, dne 16. maja je umrl v sanatoriju Lassnitzhöhe pri Gradcu doktor Ivan Žolger, vseučiliški profesor v Ljubljani. Pokojni je bil markantna osebnost med Slovenci. Kot sin kmetijskih staršev iz Devine pri Slovenstici je absolviral z odliko gimnazijo v Mariboru (1888) ter juridične študije na graški in pariški univerzi. Leta 1895 je promoviral sub auspiciis imperatoris za doktorja prava. L. 1894 je že vstopil v politično državno službo.

Služboval le malo časa na bivšem Stajerskem (Gradec in Ptuj), odkoder so ga poklicali v ministrstvo za uk in bogočastje na Dunaj. Zaradi svojih izrednih čimovniških zmoglosti in ob nenavadni znanstveni izvirnosti je pokojni dr. Žolger brzo napredoval in postal 1911 dvorni svetnik in sekcijski načelnik v ministrskem predsedstvu, obenem pa se je habilitiral (l. 1900), na dunajski univerzi za upravno pravo. Leta 1917 je postal avstrijski minister, prvi in zadnji slovenski minister v Avstriji in je ostal kot tak do 6. maja 1918. Od spomladi leta 1918 je bil dr. Žolger tudi redni profesor dunajske univerze.

Velike tatvine v Likozarjevi trgovini v Kranju.

Stanko Demšar je bil vajenec v trgovini Jos. Likozarja ter je kra- del svojemu gospodarju razno blago in ga prodajal oziroma je dogovorno soobtoženec prodajai blago pod ceno, pri tem pa čestokrat dajal dogovorjenim skrivcem več denarja nazaj iz blagajne kot so ga plačali za blago. Kot tak skrivcem je bil že obsojen brajceve Mihelčič, zdaj je pa sedel na obtožni klopi Iv. Benedik, puškarski poslovodja, sedaj pri vojakih v Ptaju. Svoje prvotno priznanje je obtoženi prekleal, češ, da je priznal le pod pritiskom, ker mu je orožnik pri zaslišanju grozil in ga tudi dvakrat udaril.

Vsega blaga oziroma denarja je prevzel od Demšarja le za 1300 Din., a 1000 Din. je za povrnil. Benedik je dobil 2 meseca težke ječe.

Strela udarila v cerkev.

V okolici Velenja, v St. Janžu na Vinski gori, je udarila strela v tamkajšnjo cerkev v času, ko so bili verniki zbrani pri litanijah. V trenutku, ko je župnik Gosak držal v rokah Najsvetejše, da podeli vernikom blagoslov, je bilo slišati strahovit pok in in zabliščalo se je tako, da je ljudem jemalo pogled. V zvonik je udarila strela. Nastala je grozna panika; vse je drvelo proti izhodu. Mnogo ljudi, zlasti otrok je bilo v gnječi posko-dovanih. Mnogi so se onesvestili.

Kmečkega posestnika, ki je sedel pri vratih blizu zvonika, je strela ubila. Šle ko so ljudje prišli na plan in videli, da stolp in cerkev še stojita, so se polagoma pomirili.

"Strahove" je prišel gledat.

Predstojnica ženske bolnice na Stari poti 3 in druge sestre so že teden dni opazale, da hodi nepoklican tat na vrt in krade tamkaj malo solato z gred. Ker obiski le niso hoteli poenajsti, so se odločile sestre, da v noči drže stražo in končno doženejo, kdo bi bil tak navdušen solatar. Ponoči sta stali zopet dve sestri skriti za drevi. Kar je preskočila zid ob Bohoričevi ulici moška postava. Šel je preko vrta naravnost do drev- ves, opozorjen po belini, ki so je bliskalo v temi pa se ni spravil takoj na solato. V noči se je pričel prijeten pomenek, tekem katerega je naznani možki povedal, da je prišel na vrt radi tega, ker je mislil, da tamkaj straži in se je hotel prepričati, če so strahovi kaj nevarni. Ko je to povedal, se je možki brzo odstranil. Naslednji dan so sestre stražniku neznanca natančno opisale in še tekem dneva je bil kot tat solate aretiran delavec Gabrijel Meglič, stanujoč v Bohoričevi ulici, že večkrat kaznovan individui.

Opičja bitka.

Pred kratkim je vladalo v berlinskem zoologičnem vrtu velikansko razburjenje med opicami, ki je prišel nov transport več živali iz Abesinije. Ko so spustili strežniki kakih 70 pavijanov iz zabojev, je nastala pravcata bitka med opicami, ki so jih le težko ločili. Dvajset živali je bilo hudo ranjenih.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Da nudimo našim vlagateljem čimveč koristi in jih spodbujamo k večjemu varčevanju, bomo obrestovali vloge na — "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" mesečno, namesto četrtletno kakor dosedaj.

Od 1. aprila 1925 naprej veljajo pri tem sledeča pravila:

Vloge, katere se vložijo prvega poslovnega dne vsakega meseca, bodo obrestovane s tem dnem; Vloge, katere se vložijo po tem dnevu, bodo obrestovane s prvim dnem prihodnjega meseca.

Vloge, vložene do vstevši desetelega poslovnega dne meseca januarja in julija, bodo obrestovane izjemoma že s prvim dnem januarja in julija.

Obrestovanje dvignjenih zneskov se preneha koncem preteklega meseca.

Vloge se obrestujejo po 4% na leto. Obresti se pripisujejo k vlogam 1. januarja in 1. julija.

Vloge nadzoruje Banking Department of the State of New York.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, : New York, N. Y.

Anton Čehov:

BABJE CARSTVO

(Nadaljevanje.)

III.

Obed.

Zadnja sta jo posetila, kakor lani, pravi državni svetnik Krilin in znani advokat Lisevič. Prišla sta, ko se je zunaj že zmrčilo. Krilin, šestdesetletni starec, širokih ust, s sivimi zalisci pod ušesi, rislega obraza, je tical v uniformi, z redom sv. Ane na prsih, in v belih hlačah. Dolgo je držal ročice Ane Akimovne v obeh svojih rokah, ji gledal naravnost v oči, gibal z ustnami in končno presledkom monotonno izpregovoril: — Čislal sem vašega strica. . . in oeta in užival njuno naklonenost. Sedaj smatram za prijetno dolžnost, kakor vidite, da čestitam njiju cenjeni naslednici, ne glede na svojo bolezen in znatno oddaljenost. Vesel sem, da vas najdem zdravo!

Državni pravdnik Lisevič, visok krasi blondin, z malce osivelo brado in brkami, se odlikuje z nenavadno finim obnašanjem. Vstopa elegantno, pozdravlja nekako nerad in govoreč giba z rameni, vse to z malomarnostjo. Vstopa elegantno, pozdravlja nekako nerad in govoreč giba z rameni, vse to z malomarnostjo. Vstopa elegantno, pozdravlja nekako nerad in govoreč giba z rameni, vse to z malomarnostjo.

Med obedom je odvetnik govoril Ani Akimovni: — Vam, draga moja, ni treba živovariti, živeti kakor drugi, pač pa vam je dano življenje uživati in mal razvrat je jedro življenja. Zavijte se v omanljivo dišečo evetje, vdihavajte moč, uživajte hašič, — predvsem ljubite, ljubite, ljubite! Jaz bi na vašem mestu najprej izbral sedem mož, po število dni v tednu; prvega bi imenoval Ponedeljek, drugega Torek, tretjega Sredo itd., da bi vsak vedel za svoj dan.

Ta razgovor je vznemirjal Ano Akimovno. Jedla ni, izpila je le čašo vina.

— Dajte, da vam povem! — je dejala. — Za svojo osebo ne razumem ljubezni brez družine. — Sama sem osamel, kakor masec na nebu, da, še na slabšem sem; in kolikor tudi govorite, jaz sem prepričana in čutim, da se da ta nedostatek popraviti le z ljubeznijo v običajnem smislu. Zdi se mi, da bi ta ljubezen določila moje dolžnosti, moje delo in razveselila moje svetovno naziranje. Hočem od ljubezni miru svoji duši, pokoja, želim si proč od močusa, z eno besedo, — se je zbegala, — moža in otrok!

— Omožiti se hočete? No, da, to je možno, — je pritrdil Lisevič. — Vse morate izkusiti, zakon, ljubeznost, sladkost prve prevare in tudi deca. . . Le urno živite, urno, draga, čas hiti, ne čaka!

— Da, omožim se, — je dejala in se srdito ozrla v njegov siti, zadovoljni obraz. — Omožim se na najbolj vsakdar: in v prozaičen način in srečna bom. In pomislite, poročim preprostega delavca, kakoga mehanika ali risarja!

— Tudi to ni slabo! Vojvodinja Džosijana se je zaljubila v Guinplaina, in so ji dali prav, ker je bila pač vojvodinja; tudi vam je vse dovoljeno, ker ste nenavadna osebnost. Ako se vam zahoče ljubiti zamorca ali Arabca, ne ozirajte se na nikogar, izberite si zamorca! — Nicesar si ne utrgujete! Tako smela morate biti, kakor so vaše želje! Ne popuščajte!

— Ali me je res tako težko razumeti? — je vprašala Ana Akimovna presenečeno in oči so ji zasijale v solzah. — Razumite, da me teži ogromna skrb, dvatisoč delavcev, za katere sem odgovorna bogu. Ljudje, ki zame delajo, si uničujejo vid, sluh. . . Strašno mi je živeti, strašno! Trpim, vi ste pa toliko kruti in mi govorite o zamoreh in se smeje! — Ana Akimovna je udarila s pestjo po mizi. Podaljševati življenje, kakor ga živim sedaj, ali poročiti tako praznega, nerodnega človeka, kakor jaz, bi bilo zločin. Več ne morem tako živeti! — je vzklila, — ne morem!

— Kako krasna ste! — je izpregovoril Lisevič, naslanjajoč se ob pogledu nanjo. — Moj bog, kako

je krasna! A kaj se srdite, mila moja? Nemara nimam prav, toda, ali mislite, da bo šlo delavcem bolj, ako se vi v imenu idej, ki jih sicer cenim, mučite in odpovedujete življenjskim ugodnostim? — Nikakor! Da, razvrat, razvrat! — je pristavil odločno. — Neobhodno potrebno vam je, dolžna ste biti razvratna! Premislite to, draga, premislite!

Ani Akimovni je odleglo, da se je razgovorila in postala vesela. Ugajalo ji je, da je tako lepo govorila in da tako pošteno in krasno misli in prepričana je bila, ako bi jo imenoval ljubil, da bi ga vzela z največjim veseljem.

Mišenjko je jel natakati šampanjca.

— Vi me vznemoljuate, — je dejala, trkajoč z odvetnikom. — Sinto mi je, da mi svetujete, a sami življenja sploh ne poznate. Menite, da mora biti mehanik ali risar brezpopojno kmet ali surovež? A to so najumnejši ljudje! Imenitni ljudje!

— Vasega očeta in strica sem poznal, — je dejal, oddihuje se Krilin, ki je sedel tu kakor malik in neprestano jedel. — Bila sta človeka izvrstnega uma in visokih duševnih zmognosti.

— Prav, poznamo te zmognosti, — je zagodrnjal odvetnik in prosil, da sme kaditi.

Po obedu so vedli Krilina na oddih. Lisevič je pokadil cigaro in šel gugajoč se od sitosti z Ano Akimovno v njen kabinet. Udobnih koticov s fotografijami, pahljačami na stenah in neizgibno rožasto ali sinjo svetlobo pod stropom ni ljubil, zdeli se mu to znaki ohlapnega, neizvitega značaja; tudi ga je tako luč spominjala nekaterih njegovih romanov. Ki se jih e sedaj sramoval. Kabinet Ane Akimovne pa z golimi stenami in preprostim pohištvom mu je nenavadno ugajal. Ugajalo mu je, mehko sedeti na turškem divanu in se ozirati v Ano Akimovno, ki je navadno sedela na preprogi pred kaminom, objemala z rokama kolena, gledala v ogenj in mislila. Ta trenotek se je odvetniku zdelo, da se pretaka po njenih žilah kmečka, staroverska kri.

— Davno že nisem ničesar čital, draga moja, — e deal, ko ga je zaprosila, naj ji kaj pove. — Sicer pa čitam večših Julesa Verna.

— Misliš, da mi poveste kaj novega!

— Hm, novega, — je zaspano zamrmral Lisevič in se še bolj stisnil v kot divana. — Vsa nova literatura, mila moja, nana ne ustreza. Seveda m bar tatkiio-ššhb. strca. Seveda mora biti taka, kakršna je, in ne priznavati je, bi pomenilo, ne priznavati naravnega reda, in jaz jo priznam, toda. . . Lisevič je kakor zaspal. Čez trenotek pa se je zopet začel njegov glas:

— Vsa nova literatura vzdihuje in stoka kakor jesenski veter v dimniku. — Ah, nesrečnik! Ah, tvoje življenje je kakor ječa! Ah, kako temno in vlažno ti je v ječi! Ah, gotovo pogineš, in ni rešitve! — To je krasno, toda jaz bi višje cenil literaturo, ki bi me učila, kako pobegniti iz ječe. Izmed vseh sodobnih pisateljev čitam sicer e odprl oči. — Izborni pisatelj semintja Maupassanta. — Lisevič Odlični pisatelj! — Lisevič se je dvignil na divanu. — Čudovit umetnik! Strašen, izreden, nadnaraven umetnik! — Vstal je in dvignil desnico. — Maupassant! — je navdušeno vzklil. — Mila moja, čitajte Maupassanta! Ena njegova stran vam da več od vsega bogastva zemlje! Vsaka vrsta vam odpira novo obzore! Čitajte Maupassanta! Draga mi, to zahtevam!

Lisevič je mahal z rokami in v silnem ganutju hitel s kota v kot. — Ne, to je nemogoče! — je vzklil kakor v obupu. — Zanj je njegovo delo me je preobladalo, omamilo. Bojim se le, da ostanete proti njem uravnodušna. Da se vam prileže, ga morate pokušati, srkati počasi sok iz sleherne vrste, piti. . . Morate ga piti!

(Dalje prihodnjč.)

Amundsen je odšel na daljni Severni tečaj.

Že trinajst dni ni o njem nobenega glasu. V tej vročini se mu pa res ne izplača vračati.

Smrt znanega angleškega industrijalca.

V Londonu je umrl industrijalec, katerega so vsi poznali pod imenom "kralj mila". Bil je pravi selfmade man, ki se je povzpela od navadnega delavca do uglednega člana angleške industrijalne družbe. Milobe njegovega obraza ni mogel pogoditi noben slikar.

Iz Londona prihaja vest, da je te dni umrl lord Leverhulme. Na kontinentu je bilo njegovo ime le malo znano, zato pa je bil možem bolj znan na Angleškem pod imenom "kralj mila". Ni bil le eden najbogatejših in najuspešnejših industrijalec, ampak tudi tip angleškega selfmade man, ki se je z lastno močjo povzpela od skromnega vajenca do velikega industrijalskega kralja.

Mož, ki ima danes v Liverpoolu največjo trgovino mila na svetu, je bil še z 18 leti v mali trgovini svojega očeta v Boltonu in je prodajal cenoeno milo. Med takratnim časom in bogastvi, ki si jih je nabral Leverhulme v nekaj desetletjih, leži ena najbolj romantičnih karier angleških trgovcev.

Ko je postal Leverhulme polnolen, si je dal izplačati svoj delež iz očetove dedščine in si je s tem denarjem ustanovil skromno milaro, iz katere so tekem let nastale po vsem svetu znane trgovine "Sunlight". V Port Sunlightu pri Liverpoolu je zaposleno danes 12 tisoč delavcev. Velikanske trgovine imajo lastne parnike, da celo lastna pristanišča in ladjedelnice. Leverhulme je, enako kot svojec Abel v Jeni, ustanovitelj Zeissovih trgovin, napravil velikopotezni socialni poskus, da bi bili nameščen ci njegovih velikih podjetij čim bolj sondeležni na dobičku trdke. Z njegovo močjo so rastli tudi njegovi načrti. Kralj mila je bil angleški trgovec z veliko perspektivo, ki išče preko Evrope možnosti, da bi postali zakladi drugih delov sveta dostopni tudi vsemu človeštvu. Vrgel se je na obdelovanje zemlje v Zapadni Afriki, kjer je bil eden največjih posestnikov. L. 1918. je napravil naravnost gigantski načrt, kako bi se dalo otocje Hebridi izpremeniti v velikansko ribolovsko podjetje. Njegovo stremeljenje pa se je izjalovilo ob uporabi škotskih ribičev, ki se niso hoteli dati organizirati.

Leverhulmea, ki se je prvotno pisal Wm. Lever, je imenoval angleški kralj za viscounta in lorda. Bil je dobitnik velikega stila in znan zbiralec umetnin — splošno znani so njegovi porcelani, hkrati pa je bil neumoren delavec, ki se je držal svojih priprostitih navad in vstajal ob 5. zjutraj, tudi potem, ko je bil tako bogat, da bi si lahko kupil vse zaklade sveta.

"Times", ki so nekoč v svoji rubriki "Man of the hour" karakterizirale osebnost Leverhulmeovo, so naglašale čudno okolščino: kralj mila je bil Anglež z najlepšimi očmi. Bile so svetle, jasne in temnomodre. Noben umetnik, pravi list, ne bi mogel naslikati na platnu izredne lepote barv njegovih oči. Par tednov pred smrtjo je

šel Leverhulme še enkrat po poslih v Afriko. Dasi že precej v letih, se vendar ni strašil naporov, ki jih povzroča 15.000 milj dolga vožnja.

Pridnost čebel.

Ni neupravičen izraz: marljiv kot čebela, ki ga uporabljamo v človeškem življenju. Da je čebela v resnici izredno marljiva, je pred kratkim znova ugotovil neki H. Stassart. Dognal je, da tehta 10.000 tisočih čebel, predno odlete na nabiranje medu, 1 kilogram, ko pa se vrnejo obložene z medom, jih gre le 9030 na en kilogram. 1000 čebel tehta torej toliko, kaor med, ki ga je nabralo 9000 čebel. Ali z drugimi besedami: zaloga medu, ki ga je nabrala deset čebel, je po teži enak eni tešči čebeli.

Čebela tehta 1 decigram, med pa, ki ga nabere, eno desetino decigramna. Devetdeset čebel da torej en gram medu. Toda čebela ne odleti vsak dan samo enkrat na nabiranje medu, ampak povprečno po petnajstkrat; šest čebel nabere po tem računu en gram medu na dan. Za en kilogram medu je treba torej šest tisoč čebel, ki ga naberejo v enem dnevu.

Predavanja.

"Zveza prosvetnih društev" priredi v Gorenji Solski dolini serijo znanstvenih predavanj s kinematografom. Prvo predavanje bo imel tolmuški zdravnik dr. A. Serjun. Predaval bo o jetiki.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ZANIMIVOSTI IZ NARAVE

Učenjaki delajo zelo zanimive poizkuse o tem, kako predstavlja jo čebela po svojem naravnem instinktu nekatere evetlice drugim. V ta namen so vzeli umetno pobarvane evetlice. Med glavice naravne detelje so postavili plave, rumene in druge umetne evetlice. In čebela, ki zelo radi lete na deteljo, se v tem slučaju niso dotaknile umetnih evetlic. Potem so vzeli učenjaki rumene umetne evetlice, napolnjene z medom, ter jih postavili med druge naravne evetlice. Spočetka je čebela priletela na umetno evetlico, toda takoj je odletela, kmalu pa se je povrnila in začela z navdušenjem srkati iz umetne evetlice med. Čez pol ure so bile vse umetne evetlice polne čebel, ko so pobrale vse nastavljeni med, so napolnili umetne evetlice iznova in čebela se prav pridno nabirale, ne da bi vedele, da jim je človeška roka nalašč pripravila to vabo. Na podlagi teh poizkusov so prišli naravoslovci do zaključka, da letajo čebela samo na one umetne evetlice določene barve, v katerih je med. Barva evetlice privabi torej čebelo od daleč, dočim se orijentira po vonju medu šele v neposredni bližini. Če se čebela navadijo nabirati med v določeni kraj in na navadnih evetlicah, sedajo tudi na enako pobarvane umetne evetlice, posajene med naravne. Ali sčasoma pridejo človeški roki na sled in nečijo več nabirati medu na umetnih evetlicah. Nadaljni poizkusi so dokazali, da imajo pester umetne evetlice za čebelo tem večjo privlačnost, čim večkrat so jim postregle z medom. Zanimivo je tudi, da si čebela prav dobro zapomni barvo kraj in čas. Ta spomin jim pomaga, da se lahko orijentirajo glede hrane v raznih sezonah. Zato lahko nabirajo ob gotovem času med samo na lipah, akacijah, detelji itd. V tem oziru so čebela veliki mojstri. Kakor pa si z lahkoto zapomnijo kraj, barve in čas svoje živete, tako tudi lahko vse pozabijo, če jih prenese mo iz enega kraja v drugi. V tem slučaju hitro pozabijo vse, kar so vedele v prvotnem čebelnjaku in se kmalu prilagode novim razmeram. V dveh, treh dneh poznajo že vsa pota, ki vodijo iz dotičnega kraja na poljane z medonosnimi rastlinami.

KOŽNE BOLEZNI

povzročajo mnogo trpljenja v teh slučajih je treba jemati:

SEVERA'S

ESKO

razkuževalno mazilo.

Olajša razdraženje, odpravi srbečico in druge srbeče izpuščaje na koži.

Cena 50 centov.

Poskusite naprej pri lekarju.

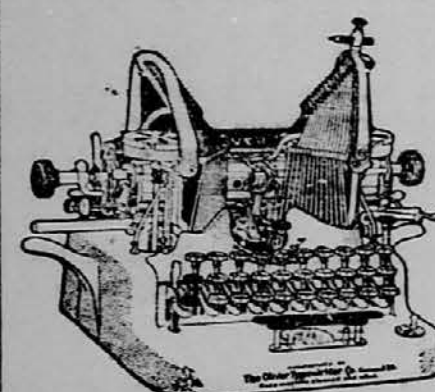
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

bele tem večjo privlačnost, čim večkrat so jim postregle z medom. Zanimivo je tudi, da si čebela prav dobro zapomni barvo kraj in čas. Ta spomin jim pomaga, da se lahko orijentirajo glede hrane v raznih sezonah. Zato lahko nabirajo ob gotovem času med samo na lipah, akacijah, detelji itd. V tem oziru so čebela veliki mojstri. Kakor pa si z lahkoto zapomnijo kraj, barve in čas svoje živete, tako tudi lahko vse pozabijo, če jih prenese mo iz enega kraja v drugi. V tem slučaju hitro pozabijo vse, kar so vedele v prvotnem čebelnjaku in se kmalu prilagode novim razmeram. V dveh, treh dneh poznajo že vsa pota, ki vodijo iz dotičnega kraja na poljane z medonosnimi rastlinami.

DR. LORENZ

642 Penn. Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOSKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let tor imamkušnje v vseh boleznih "in ker znam slovensko, zati, vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skladi 25 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moskih bolezni. Zato se morate popolnoma zanašati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite zmpreje. Jaz ozdravim zastupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenicu, revmatizmu, kateri, zlato žilo, naduhatost. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 2. zvečer; v nedeljah iz praznikov od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

Streličico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lažje ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajjo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

25 Cortlandt Street New York, N. Y.

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi s money ordrom, v znakah ali gotov denar v savarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Naša zdravila	50
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani	5.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani	7.00
Jugoslavijska, 3. zveski, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —	
Zgodovina SHS, 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovanov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana	3.25

POVESTI:

Fabijola ali cerkev v Katakombah	45
Gadje gnezdo, povest iz dni trpljenja in nad. Trdo veza no	75
Hadži Murat, Tolstojeva povest, prevle Levstik.	
Kraljica mučenica, trdo vezano	80
Kazaki, povest iz ruskega	70

Mi plačamo poštnino.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

39

(Nadaljevanje.)

— Kakšen čuden slučaj! Svet je res majhen. O tej zadevi sem čula od sorodnikov, ki žive v onem mestecu. Izvedela pa sem le uganko, brez rešitve. — Torej kamen, ki ga je vrget deček, vas je rani, gospod baron?

Postala je zopet mirna in resna, kot je bila prej in le rdečica nj še izginila z njenega čela.

Maurus pa se je radoval v svojem sren. Koprana, ki je zakrivala njeno notranjost, je bila raztrgana. Zrl je v globino njene duše in kar je videl tam, ne bo pozabil nikdar več.

— Da, majhen kamen, — se je smehljaj. — Nisem mislil, kaj vse mu bom moral živkovati, — a obenem tudi, za kaj vse se mu bom moral zahvaliti.

— Dolgo časa sem bil zelo bolan, kajti padec je še poslabšal stvar in rana se je le slabo celila. Ostala sta ometena in glavobol in mesto spomladi, sem odpotoval na jug šele jeseni.

— Ali je sedaj vse dobro? — je vprašala Joried mehanično. Njen pogled je počival grdo na sklonjeni glavici Margarete in izraz njenega obraza jo je delal staro in grdo.

Vse dobro?

Maurus je skomignil z rameni.

— No, sedaj mi je dal usodni kamen zadnji udarec. Nisem mogel več prenašati teže čake, ki je strašno pritiskala na rano, da sem imel neštevilne napade ometice. Vsaj na soncu in prahu sploh nisem mogel prenašati in ker bi tudi daljši dopust prav nič ne izpremenil položaja, sem se moral s težkim sren odločiti, da dam slovo vojaškemu stanu.

Njegov pogled je zopet vjel pogled Margarete.

Joried pa se je vzruvala nekoliko živahnije ter priklimala z glavo.

— Konečno! — Tako je bilo prav, dragi bratranec, kajti nikakor nisem mogla razumeti vaše strasti, da se mučite na dan, dočim ste imeli na razpolago tako krasno posestvo. Jaz razumem delo, — če je treba delati, — in pri tem se je sarkastično ozrla na Margareto. — Da pa bi človek delal, ne da bi mu bilo treba, to se mi zdi malo preveč.

Maurus se je ozrl vanjo s presenečenim pogledom.

— Mislim, draga sestrična, da me hočete s svojimi žaljivimi besedami le potolažiti vsrpiče moje žalostne usode, kajti nemogoče se mi zdi, da bi resno predstavljali pošeno delo kot muko ali od pomoček v sili. Ljudje, ki begajo po svetu naokrog kot tatovi časa, neglede na njih pokolenje, — so vredni takega zaničevanja, da ne zaslužijo niti zdravih telesnih udov. Dokler ni človek pohabljen ter razpolaga z zadostnimi močmi, mora delati, če ga reče biti sram samega sebe. — Pošteno delo ne sramoti niti dminarja, niti kneza, nasplošno, po mojem mnenju je edina stvar, ki daje človeku vrednost in dostojanstvo. Podedovana grajsčina ni v mojih očeh toliko vredna kot častniški patent, katerega sem si pridobil sam in če kaj respektiram na človeku, ni mesto, ki mu ga je dalo rojstvo, temveč ono, kar si je pridobil s pomočjo svoje marljivosti in svojega znanja.

— Moj Bog, dragi sorodnik, ne razburjajte se! To je vse lepo rečeno, a vi ne pomislite, da imamo življenske okoliščine, ki direktno izključujejo tak "selfmade".

— Ali res? — Jaz ne poznam nobene, niti stališča kralja. Da se tako imenuje, to je naključje usode, a da je v resnici kralj, vladar in oče svoje dežele, — to je njegova lastna zasluga. Vsak človek je stavljen v svoj delavni krog ter je vsled naslova, sredstev ali talentov obvezan delati na tem ali onem polju.

In me ženske?

Grofica Perpignan se je nasmešnila ter pomolila proti baronu svoji nežni roki. — Povejte mi, vi strašni moralist, kaj naj delam s takimi rokama?

Maurus se je nasmešnil.

— To morate vprašati sestro Margareto, — je rekel ter napravil poklon proti diakonistnji. — Mislim, da nosita obe dami rokavice iste številke.

Margareta je zopet zardela in Joried se je znala toliko obvladati, da je obrnila plašč po vetru.

— Bolniška postrežba? — No, če imenujete to delo, dragi sorodnik, potem sem bila že zelo pridna v svojem življenju. Predno je prišla sestra Margareta, sem prav sama stregla teti. Doma pa imam ubogo mater, ki je hrona na eni nogi, ker je padla s konja in ki mora preživeti vse svoje žive dni v naslonjači. Ali mislite, da ni treba tam postrežbe? In če ima človek celo kopico majhnih bratov in sestr, med katerimi so otroške bolezni na dnevnem redu, — ali mislite, dragi Maurus, da more najstarejša sestra držati križem svoji roki?

Njene tožne oči so zrle proti njemu. — Ali ji je mogoče delat krivico?

Friderik je nestišno stopil za stol Margarete.

— Gospa baronica vas nujno zahteva, sestra Margareta, — je zašepetal.

Mlada deklica se je dvignila, prosila odpuščanja ter hitro zapustila sobo.

Ni se ozrla v barona, ki je skočil pokonec ter se priklonil. Hiter, srdit pogled kontese je sledil sivi postavi. Tudi ona se je dvignila.

— Ali boste sedaj sami prevzeli upravo grajsčine? — Po kratkem počitku upam najti tukaj veliko in hvaležno polje delovanja.

— Da, precej dela boste imeli, — je rekla Joried zamišljeno. — Mislim, da je tukaj par dreves, ki hočejo zrasti do neba.

Ali res? . . .

Nehote je stopil korak bližje. — Prosim vas, — povejte mi . . . S hitrim pogledom služabnika je zmajala z glavo.

— Pozneje, — ob primernem času . . .

Nato pa je glasno dostavila: — Kaj ne, da jahava danes zvečer skupaj? Jaz ljubim to.

Maurus se je priklonil ter rekel dvorljivo: — Razpolagajte z menoj!

Vsa razburjena je hodila Joried gorindol po svoji sobi in na njenem srditem obrazu, s trdnostjo ustnicama, so se zrcalile misli, ki so se podile po njenih možganih. Res, lepo se je pričelo s to kokečno, ničvredno osebo, Margareto!

(Dalje prihodnjič.)

Dobre volje

in vesel biti more človek kateri ima dobro prebavo. Kadar vi prebavljate svoja tri jedila na dan, potem sledi dobro zdravje.

SEVERA'S BALZOL

napravljajo prebavo naravno in lahko in je mnenjske splošne tonika kadar telesni sistem oslabi. Pravo zdravilo zoper dolgotrajno zabašanost.

Cena 50 in 85 centov.

Vprašajte zanj v lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Razlika med Vzhodom in Zapadom.

Za Evropejca sta ta dva pojma predeljena antiteza: zapad — simbol kulture in civilizacije, vzhod — barbarstvo in nevednost. To je zanj tako nedvomno, da priznava celo sodobno mednarodno pravo za svoje pravomočne člane samo narode v Evropi in Ameriki, dočim so vzhodni narodi še izključeni iz kroga "civiliziranih narodov." Da se reši tega mučnega položaja, mora evropski narod samo z orožjem v roki dokazati, da ne dovoli, da bi ga smatrali Evropejci za objekt svojih eksperimentov. Tako je bilo z Japonci, ki je v vojni z Rusijo pokazala svojo moč. Narodu, ki je zmagal, priznajo potem, da je "civiliziran." Če pride civilizirani Evropejec, ki ne pozna niti jezika, niti zgodovine vzhodnih narodov, v te kraje, se še bolj prepriča, da je njegova sodba pravilna. Za to prepričanje mu zadostuje, če primerja krasne evropske hotele z umazanimi postajališči karavan v Aziji. Ali če se mudi v teh krajih dlje časa, če ni preveč ponosen na svojo civilizacijo, da bi se približal domačinom, se kaj kmalu prepriča, da sodi enako o evropskih narodih tudi Azijati, samo v nasprotnem smislu. Vzhod — simbol kulture, zapad pa dežela nevednosti, "beli barbari." Evropejec se še bolj čudi, ko se prepriča, da sodoj tako o Evropi ne le tisti, ki niso nikoli stopili na evropsko tla, temveč tudi vsi oni, ki so videli evropski komfort in celo končali študije na evropski univerzi.

Ko se Evropejec povrne iz Azije, pripoveduje o tem kuriozno, in poslušalci mu se zaničljivo posmejujejo. Mar ni očitna veličina evropske kulture v primeri s kulturnim siromaštvom Azije? Na čem bazira ta nespornost? Vzhod in Zapad si nasprotujeta ne samo v tem, kar imenuje Evropejec "kultura" in "barbarstvo", nego tudi v drugem oziru. "Sanjavi vzhod" — "marljivi delovni zapad" — "mrtva Azija, pravljice o "Seherazadi" — "sijajna naučna odkritja". Ali trezen Evropejec se za ta problem ne zanima, ker se mu zdi vreden kvečjemu pesnika. Poezija je resnemu človeku samo v zabavo, ni mu pa neobhodno potrebna. In baš v tem tisti obojestranski nespornost. Do čim smatra Evropejec prvo antitezo za osnovo, drugo pa odklanja kot neresno ter tako zoperstavlja "kulturni zapad" "barbarskemu vzhodu", ker polaga na eno stran močno armado, lepo urejena mesta, hoteli, bolnice, avtomobile, aéroplane itd., na drugo pa nedisciplinirane čete, primitivne naselbine, dervise, nevedne zdravnike in sočnike, smatra Azijati za "kulturno" za prikladnejšo in človeštvo potrebnejšo in se torej drži druge antiteze. Vse, kar smatra Evropejec za nerealno, baza, na kateri slo ni evropska kultura — materijalizem, praktičnost in znanost se mu pa zdi "belo barbarstvo."

In kdo ima prav? Resnica je bržkone v sredini. Vse življenje Evropejca, zlasti pa zadnja leta, se morajo zdeti Azijati nekaj divjega, strašnega, neumnega in popolnoma tujeega znanosti. Z vihrajočimi praporji, pijani slavočepja in vladateljstvi, so evropski narodi amirali za domovino in se medsebojno pobijali v blagor domovine. Matere so blagoslovile svoje sinove, množice so jih sprejemale s petjem in godbo in smrt,

oni pa so odhajali na bojišča smele, ubijali so in umirali. Toda čemu? Kar se je nekaj utrvalo. Borci za domovino so se ustrašili drugega, razpadle so države pod udarci lastnih podivjanih sinov. Oboževanje se je umaknilo mržnji, navdušenje se je spremenilo v zlobo. Množice so vrle proč stare ideale: domovino, državo, slavo in moč, planile so si globoko v laze, sinovi iste matere so se začeli klati. Brat je šel na brata, sin na očeta. V novem, še bolj krvavem meču padajo stari bogovi, nad milijoni človeških trupel in ogromni kupi kosti pa vstaja nov Moloh, ki išče novih žrtev in kri. Kri se preliva. V čigavem imenu? V imenu one elementarne sile, ki je zadnje stoletje zgrabila s svojimi krvavih krempljih okrvavljeno in izmučeno Evropo. V imenu materijalizma. Bogovi so postali v zadnjem stoletju zlato in železo in pred tem novim božanstvom se valjalo vse kreature v prahu. To božanstvo je iz zemlje in kruha. V blesku zlata, srebra in železa je to strašilo zasenčilo ljudem oči, brezdušni materijalizem je postal bistvo vseh idealov. Materijalizem je dal iluzijo moralnega razvoja in znanstvenih uspehov, sijajna misel pa iluzijo duhovne kulture. Samo iluzijo.

Človek ki misli, da vodi materijalizem s svojo železno roko narode k vrhunemu prosvetnemu sreču, k največji človeški kulturi, toda nekaj se je zrušilo in obenem s tem so padli zakoni, zmagala se je 2000-letna kultura z naučnimi odkritji in sijajno filozofijo, vse se podira, barbari 20. stoletja se pa čudijo temu razdejantju. — Zmagoslavni materijalizem vidi srečo samo v sitem želodecu in potolaženih nizkotnih strasteh. Nič več ni iluzij, morale in duha, vse je samo zemlja in kruh.

Vsakaga človeka, ki ima v sebi vsaj iskrico človeškega čuta, je groza perspektive, da pade na nivo živalskega obstanka. Eni si še vedno prizadevajo obdržati zlato in železo za nove materijalistične iluzije, drugi pa vidijo, da je zlato in železo tudi zemlja, tudi prah, in bi radi proč od materijalnih bogov k živemu Bogu. Nekje daleč v globini stoletij se komaj blešči zvezda-vodnica, ki obseva že davno zavrnjeno in pozabljeno pot. To je pot vere v človeka kot razumno bitje, v njegov namen na zemlji, ki ni istoveten z njo za bogastvom in slavo. Pot vere in intuicije je pot nerazodno naivne tople, pot asketov in svetnikov — tako pravi materijalizem.

Mi pa, ki se smejemo z Voltairjevim smehom, ki motrimo svet s slepimi očmi Buechnerja, ki se zgražamo skupaj s Hartmannom in Schopenhauerjem, smo našli koncem koncev svoj ideal v Nietzschevem "čudovitem tigru". Mi, ki smo vdihavali rezultate dela mnogih, preminogih pokolenj in zalili Evropo s krvjo nešteti bratov v priziranju truda in krvi, smo prišli do strašne meje. Še en korak in zgoditi se mora nekaj groznega. V tej smeri, kakor Voltair, Buechner in Nietzsche, so do lovali tudi drugi, na p. Marks, Engels itd. Ti možje so masam stoma odprli oči in nase so se satansko zarežale, ko so spoznale svojo fizično moč. V svojem satanskem smehu so podirle cerkve in oltarje. "Čudovitega tigr" so obkolili podivjani, lačni volkov . . .

Zaman je vse prizadevanje njegovih železnih krempljev. Volkovi je mnogo. Že nosi njegovo zlato kožo veter na vse strani, še nekaj let, pa ostanejo na zemlji samo volkovi, pa ne bo drugega ideala. razen — homo homini lupus. Ali bo dolgo trajala na zemlji doba volčjega življenja v človeški družbi? Morebiti jo nadomesti še stršnejša oblika materijalizma. Toda tako ali drugače, pred nami stoji vprašanje, ali da se vrnemo nazaj, na pot že davno zavrnjene vere v človeškega duha, ali pa da si poiščemo novo pot, nov izhod. In taka pot, daljša stara kot svet, je tu. To je pot zagonetnega spoznanja in znanosti. Seve ne ona znanost, ki se smatra na svojem zmagovitem pohodu za zmagovalko narave, ki je zgradila nebotičnike in druge moderne naprave, nego ona, ki še vedno stoji kot pozitivna znanost, razorožena in slepa, pred temeljno in zanjo nedostopno nalogo — pred rešitvijo problema, kaj je notranje bistvo stvarine, o čigar svojstvu ve mnogo. Ta znanost ni naša Boga v reortiti in mora priznati, da visi njena voličastna stacija v zraku. da je brez fundamenta, ker je naših pet čutov premalo za opredelitev tega fundamenta.

In prav imajo vzhodni narodi, če se jim zdi Evropejec smešen v svoji kulturni veličini, v samozavesti in ponosu na svojo naučno civilizacijo, ki ima za osnovo ateizem. Zakaj mislite, vi Evropejci, — je dejal neki indijski učejak — da moramo mi poslušati vas in živeti po vaših teorijah, ki jih sami dnevno menjate, torej sami dobro ne razumete? Vi, Evropejci, ste se štiri leta pobijali, zalili ste Evropo skrvjo, uničili ste milijone najboljših ljudi, do tal ste podrli divna mesta, v puštinje ste spremenili cvetoče kraje. In dasi ste že spreemili svojo "civilizirano" Evropo v grobnico, se še vedno koljete, pobijate in sovražite. Nam so nerazumljivi vaši nacijsionalni prepri, za nas ste vsi bel in mi ne vidimo bistvene razlike med Angležem, Nemcem, Francozom itd. Mi se ne moremo načuditi zlobumu iztrebljanju, ki ga dirigirajo vaše "kulturne" "naučne" teorije. Niti Lenin, niti Tolstoj, niti Wells ni dal človeštvu nič novega, vse to nam je že davno znano.

Saj ni Lenin domel zmisla življenja in smrti, saj je ta najvišji zmisel življenja že davno znan vsakemu našemu siromaku. Kaj nam morejo dati Evropeji novega, razen teorije o grobem materijalizmu. In dočim v nekaterih belokoznih se tli iskrica duhovnega življenja, dočim skušajo nekateri na ta ali oni način zoperstaviti materijalizmu duhovno plat življenja kot edino mogočno sredstvo za rešitvni mir v Evropi, odklanjajo komunisti vsako duhovno vrednoto v imenu istega materijalizma. In vaša majhna, mrzla in vlažna Evropa se nam zdi kot mizerna kletka, v kateri se brez konea in kraja pobijajo zlobni in malenkostni intriganti, ki ne razumejo divnega zmisla življenja. Ostane nam samo ena pot, da namreč nauka prizna silo višje duhovne oblasti, da se človeštvo ukloni največji zapovedi o vseirnini ljubezni.

Še nekaj iztisov - Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne slike in razne druge zanimivosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street
New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
'GLAS NARODA' NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRAŽENIH DRŽAVAH

Kretanje parnikov - Shipping News

9. Junija:	Columbus, Cherbourg, Bremen; Lapland, Cherbourg, Antwerp.	2. Julija:	Zeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
10. Junija:	Aquitania, Cherbourg; Arabie, Cherbourg, Hamburg.	3. Julija:	Majestic, Cherbourg.
11. Junija:	De Grasse, Havre; Albert Ballin, Boulogne, Hamburg.	4. Julija:	Leviathan, Cherbourg.
13. Junija:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Rotterdam.	6. Julija:	De Grasse, Havre.
14. Junija:	Orbita, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen; Conte Rosso, Genoa.	7. Julija:	Columbus, Cherbourg; Bremen; Lapland, Cherbourg.
16. Junija:	Reliance, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen.	8. Julija:	Berengaria, Cherbourg; George Washington, Bremen.
17. Junija:	Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.	9. Julija:	Cleveland, Hamburg.
18. Junija:	Pittsburgh, Cherbourg, Antwerp.	11. Julija:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; Rotterdam, Rotterdam; Orbita, Hamburg.
20. Junija:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; Orca, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Volendam, Rotterdam; Duilo, Genoa.	14. Julija:	Reliance, Hamburg.
24. Junija:	Mauretania, Cherbourg.	16. Julija:	Rochambeau, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen; Sierra Ventana, Hamburg.
25. Junija:	Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Deutschland, Boulogne, Hamburg; Bremen, Bremen.	18. Julija:	Paris, Havre; Homerie, Cherbourg.
27. Junija:	Paris, Havre; Homerie, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.	21. Julija:	Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
28. Junija:	Belgenland, Cherbourg; Albert Ballin, Hamburg.	22. Julija:	America, Bremen.
30. Junija:	Pres. Wilson, Trst; s tem parnikom po spremilj potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.	23. Julija:	Belgenland, Cherbourg; Albert Ballin, Hamburg.
1. Julija:	Aquitania, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Harding, Bremen.	25. Julija:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.
		28. Julija:	Reliance, Hamburg; Bremen, Bremen.
		29. Julija:	Aquitania, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
		30. Julija:	Zeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

VELIK IZLET

NA TISOČLETNICO IN TRETJI VSESOKOLSKI ZLET V ZAGREBU

Z VELIKIM IN HITRIM PARNIKOM AQUITANIA KI ODPLUJE 29. JULIJA IZ NEW YORKA

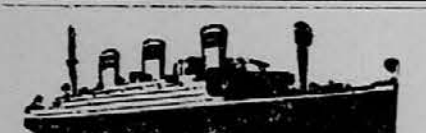
Zapomnite si, da je Aquitania uradni sokolski parnik, in izletnički hodo na poti kakortudi v Zagrebu deležni uradnega sprejema. Značajne kabine tretjega razreda iz New Yorka in nazaj. Zagreb se pripravlja na sijajen sprejem izletnikov s tega parnika.

Za udobnost potnikov bo skrbel gospod Ivan Kampotič, mnogoletni uradnik Cunard črte.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na naše mestne zastopnike.

CUNARD LINE

25 Broadway New York

Vožnja tja in nazaj po znižanih cenah.

\$198.—

Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ (Vojni davek posebej)

Nudi se vam izborna prilika, da obiščete staro domovino, in se vrnete po znižani izletniški ceni v tretjem razredu. Naši potniki se odpravljajo iz Hamburga s posebnimi vlaki na svoj cilj v spremstvu zanesljivih spremljevalcev.

Tukaj nastanjeni tuje, ki se vrnejo tekom leta, niso podvrženi kvotnim postavam. Oni, ki imajo dovoljenje za povratek, ne gredo na Ellis Island, ampak se izkrajajo na pomolu znanu s kabinskih potnikov.

Parnik ALBERT BALLIN, odpluje 11. junija ob 10. dopoldne. Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., N. Y. C.

'GLAS NARODA', THE BEST
JUGOSLAV ADVERTISING
MEDIUM

Kje je JOIN MATIČIČ? Pred dvema letoma je bil v North Braddock, Pa. in od tam se je preselil v Orbisonia, potem ne vem kam. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Tony Kravanja, Box E, Adena, Ohio. (2x 6, 8)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, pri lžaji in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samorejni dnti vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejni tudi nedržavljeni dobijo dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosluci v stari kraj glasom nanovejšje odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla vije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samorejni dobijo sam žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Tj rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p' timaljo prednost v kvoti. Pišite s pojasnila.

Prodajamo vsome liste na vsi pre go; tudi preko Trsta samorejni Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

ADVERTISE IN GLAS NARODA